

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte: Toma Nadejda,

judecători: Filincova Svetlana, Bejenaru Iurie, Druță Ion, Craiu Nicolae

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei și de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în cauza penală privindu-i pe

Ermurachi Andrei XXXXX, născut la XXXXXX, originară din s. XXXX, r-nul XXXXX, domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXXX;

Frunze Andrei XXXXXX, născut la XXXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXXX, r-nul XXXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.01.2012 – 30.12.2013;

Instanța de apel: 21.02.2014 – 07.10.2014;

Instanța de recurs: 16.01.2015 – 07.04.2015;

Instanța de apel: 05.05.2015 – 21.12.2015;

Instanța de recurs: 15.04.2016 – 28.06.2016;

Instanța de apel: 27.07.2016 – 13.12.2016;

Instanța de recurs: 19.05.2017 – 01.08.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 30 decembrie 2013, Ceresco Vitalie, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei au fost fiecare condamnați în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei.

A fost dispusă încasarea din contul inculpaților în beneficiul S A „Pescăruș Dănceni” prejudiciul material în sumă de 7606,5 lei și 3800 lei, cheltuieli pentru asistența juridică.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Ceresco Vitalie împreună cu Ermurachi Andrei și Frunze Andrei la data de 19 aprilie 2011 aproximativ la orele 15:30, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se pe teritoriul iazului din s. Suruceni, r-nul Ialoveni, care aparține SA „Pescăruș Dănceni” împărțind rolurile între ei cu ajutorul unei bărci de cauciuc au înotat pe iaz, unde folosind o undiță electrică la care era unit un acumulator electric, au practicat pescuitul mai multor specii de pești. Ulterior, au încărcat peștele prins, barca și acumulatorul în automobilul de model „Ford Scorpion”, care aparținea cu drept de proprietate lui Ermurachi A., încercând să părăsească locul infracțiunii, însă au fost depistați de inspectorul piscicol al SA „Pescăruș Dănceni”, care a anunțat organele de drept și ca rezultat inculpații au fost reținuți.

Potrivit demersului nr. 9 din 25 octombrie 2011 al reprezentantului SA „Pescăruș- Dănceni”, Bortă Ghenadie, conform prevederilor Legii nr. 149-XVI ”privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura din 08 iunie 2006 au fost efectuate calculele la speciile de pești pescuiți de inculpați, astfel fiind pricinuită părții vătămate SA ”Pescăruș-Dănceni”, o daună materială considerabilă în sumă de 7606,5 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Tăut Ion în numele inculpatului Frunze Andrei, de către inculpatul Ermurachi Andrei și de către avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatului Ermurachi Andrei.

3.1. Avocatul Tăut Ion în numele inculpatului Frunze Andrei a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Frunze Andrei să fie achitat, invocând următoarele motive:

- inculpatul nu cunoaște proveniența peștelui aflat în portbagajul automobilului ce aparține lui Ermurachi Andrei;

- martorii audiați au confirmat că nu au văzut inculpatul pescuind pe malul iazului din s. Suruceni, r-nul Ialoveni la 19 aprilie 2011, iar potrivit declarațiilor primarului Blăniță V., inculpatului i-a fost încredințată supravegherea și controlul păduricii de pe malul iazului;

- nu este dovedit că inculpații ar fi avut o înțelegere prealabilă de a sustrage bunuri din proprietatea S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

3.2. Inculpatul Ermurachi Andrei a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, invocând următoarele argumente:

- S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de victimă, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010 fiind anulată privatizarea de către S.A. „Pescăruș-Dănceni” a bazinelor acvatice Suruceni nr. 1 și nr. 2, iar prin decizia nr. 5/4 din 02 august 2010, Consiliul local Suruceni a abrogat decizia nr. 2 din 06 februarie 1995 prin care a fost dat în folosință bazinul acvatic;

- a fost sancționat contravențional pentru prinderea peștelui cu instrumente interzise, pedeapsa fiind executată, iar o pedeapsă dublă este condamnată de Curtea Europeană;

- instanțele de fond și de apel ilegal au anulat procesul-verbal contravențional în privința sa.

3.3. Avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatului Ermurachi Andrei a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Ermurachi Andrei să fie achitat, invocând următoarele argumente:

- acuzarea, calificând fapta contravențională prevăzută la art. 114 alin. (5) Cod contravențional - pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a substanțelor otrăvitoare, narcotice sau reactive de orice fel, ca fiind una penală, urma să încadreze fapta în baza art. 234 Cod penal - îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vînatul sau alte exploatari ale apelor, cu utilizarea substanțelor explozive și otrăvitoare, sau a altor mijloace de nimicire în masă a faunei;

- odată ce această încadrare nu a fost făcută la etapa urmăririi penale sau în instanța de fond, instanța de apel nu este în drept să recalifice fapta din prevederile art. 186 Cod penal în baza art. 234 Cod penal, urmînd a fi pronunțată o sentință de achitare;

- instanța nu s-a expus asupra versiunii inculpatului că peștele depistat în automobilul său a fost procurat, că martorii acuzării nu puteau pe timp de noapte să recunoască, la o distanța de aproximativ 100 m., persoana care era în luntre;

- instanța și procurorul nu au verificat declarațiile inculpatului privind exercitarea presiunii psihologice asupra lui de către poliție;

- art. 4 al Protocolului 7 al CEDO, interzice urmărirea penală sau judecarea a celei de a doua „infracțiune” în măsura în care aceasta decurge din fapte identice sau fapte care sunt în mod substanțial aceleași;

- instanța de fond, cunoscînd despre procedura administrativă/penală, finisată cu executarea pedepsei cu amenda, era obligată să verifice legalitatea hotărârilor prin care s-a redeschis a doua „procedură penală”. Or, conform constatărilor Curții Europene, s-a subminat garanția prevăzută la art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO;

- instanța nu a anulat procesul-verbal în privința lui Ermurachi Andrei cu privire la contravenția prevăzută la art. 114 alin. (5) Cod contravențional, din 19 aprilie 2011, și hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011 de sancționare, și a examinat contestația depusă după executarea sancțiunii aplicate, la 16 mai 2011, adică peste termenul legal prevăzut la art. 448 Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2014, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate.

5. Curtea de Apel a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, probele prezentate de părți fiind apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia de vinovăție a inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a reținut ca probe ce confirmă vinovăția inculpaților: - declarațiile reprezentantului părții vătămate Bortă Gh., martorilor Postică Gh., Mereacre A., Bivol I. și Martin V., cât și înscrisurile cum ar fi: - procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie

2011; - actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011; - plângerea părții vătămate; - hotărârea Judecătorei Ialoveni nr. 5 CPR -48/2011 din 28 iunie 2011.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Trestianu Dorin în numele inculpatului Ceresco Vitalie și de către avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatului Ermurachi Andrei.

6.1. Avocatul Trestianu Dorin în numele inculpatului Ceresco Vitalie a invocat următoarele temeiuri prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat recurentul a invocat următoarele:

- probele care au fost puse la baza sentinței de condamnare nu demonstrează vinovăția lui Ceresco V. în comiterea infracțiunii incriminate;

- instanțele ierarhic inferioare i-au condamnat pe inculpați în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, însă au reținut o altă faptă menționând „... au împărțit rolurile, conform cărora Ermurachi A. împreună cu Ceresco V. (...) folosind o undiță electrică la care era unit un acumulator electric, au practicat pescuitul mai multor specii de pești”;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, și anume:

1. atât partea vătămată, cât și acuzatorul de stat nu au prezentat careva probe veridice, care ar confirma că peștele ridicat din automobilul lui Ermurachi A. aparține părții vătămate;

2. nu poate fi reținut faptul că peștele depistat la inculpați a fost pescuit anume la data de 19 aprilie 2011, ora 15:30, or, prin actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, s-a stabilit că peștele ridicat de la aceștia este în stare de putrefacție.

6.2. Avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatului Ermurachi Andrei, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 8), 12), 16) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- instanța nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra mai multor argumente invocate de partea apărării în apelurile declarate, și anume:

1. cu privire la presiunea psihologică a poliției asupra inculpatului cu scopul de a semna procesul verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, sub aspectul cerințelor jurisprudenței CEDO;

2. dacă procurorul a considerat că fapta este una penală, atunci urma să se conducă de prevederile art. 116 Cod penal (concurența dintre norma generală și cea specială) și să califice fapta în baza normei speciale art. 234 Cod penal;

3. prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al CSJ din 09 iunie 2010 a fost anulată adeverința de privatizare nr. 13/02 din 12 octombrie 2001 eliberată de Departamentul Privatizării, prin urmare SA „Pescăruș Dănceni” nu este parte corespunzătoare în acest proces;

- instanțele eronat au pus la baza hotărârilor de condamnare ca probă decisivă procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, de

vreme ce plângerea despre maltratarea lui Ermurachi A. nu a fost examinată în condițiile legii;

- în apelurile declarate de partea apărării s-a contestat și veridicitatea declarațiilor martorilor Postică Gh., Bivol I. și Martin V., însă instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală nu a audiat suplimentar acești martori, dar pripit a conchis că vina inculpaților este dovedită integral, inclusiv și prin declarațiile acestora;

- instanțele ierarhic inferioare pronunțând hotărârile de condamnare au încălcat prevederile art. 7 alin. (2) Cod penal, art. 22 Cod de procedură penală, precum și art. 4 protocolul 7 la Convenția Europeană;

- prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 28 iunie 2011 a fost admisă contestația SA „Pescărușul Dănceni” fiind anulată amenda, însă nu au fost anulată hotărârea Inspectoratului Ecologic de stat Ialoveni din 05 mai 2011, prin care lui Ermurachi A. i-a fost aplicată amenda, astfel aceasta împiedică desfășurarea procesului penal, prin urmare instanțele erau obligate să înceteze procesul penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind insuficient și superficial motivată, fiind astfel încălcat art. 6 CEDO.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015, recursurile au fost admise, casată total decizia contestată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apelurile apărării - organul de urmărire penală urma să se conducă de prevederile art. 116 Cod penal și să califice fapta în baza normei speciale respective, că conform actului de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011 peștele ridicat de la inculpați este în stare de putrefacție, nefiind dovedit că acesta a fost pescuit anume pe 19 aprilie 2011, ora 15.30, că nu au fost prezentate probe care ar confirma că peștele ridicat de la inculpați aparține părții vătămate S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

Instanța de apel s-a pronunțat superficial, fără o argumentare cuvenită și asupra alegațiilor apărării că colaboratorii poliției au aplicat presiune psihologică asupra inculpatului Ermurachi A., cu scopul de a-l determina să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, că prin decizia Colegiului civil al CSJ din 09 iunie 2010 a fost anulată adeverința de privatizare nr. 13/02 din 12 octombrie 2001, eliberată de Departamentul Privatizării, iar S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu este parte corespunzătoare în acest proces.

Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de explicațiile de la pct. 21.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, potrivit căror, în condițiile când inculpatul înaintează versiuni de aplicare a constrângerii în timpul urmăririi penale, instanța de apel, amânând examinarea, va întreprinde măsuri adecvate de verificare a acestor circumstanțe prin intermediul procurorului”.

În același timp, în partea descriptivă a sentinței se invocă doar prejudiciul total de 7.606,5 lei, fără a fi specificat quantumul de pește pe specii și costul unui kilogram, nefiind clară formarea acestui prejudiciu, or, în această sumă este inclus atât prețul comercial al cantității peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat.

Instanța de apel a lăsat fără apreciere explicația lui Borta G., că peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, a polițistului Marin V. și inspectorului piscicol. Însă, din actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ei nefiind prezenți la efectuarea procedurii date.

Mai mult, din conținutul actului nominalizat nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat, precum și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate, Borta G., este indicat că S.A. „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7.606,5 lei, suma fiind calculată reieșind din greutatea peștelui ridicat și din calculul pentru fiecare exemplar în parte.

Instanța de apel a indicat hotărârea Judecătoriei Ialoveni nr. 5 CPR - 48/2011 din 28 iunie 2011, ca probă care confirmă vinovăția inculpaților, fără a supune unei analize minuțioase textul acestei hotărâri din care rezultă ca instanța a admis contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și a anulat amenda aplicată lui Ermurachi A., însă nu a anulat și hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011.

Totodată, potrivit declarațiilor inculpaților, peștele depistat în automobilul lui Ermurachi A. a fost procurat de pe traseu, ultimii invocând ca acest fapt poate fi confirmat de martorii Castraveț V. și Blanița V., declarații pe care instanța de apel le-a respins fără a-și argumenta concluzia în acest sens, indicând doar ca acestea urmează a fi apreciate critic, or acești martori, ca și martorii acuzării, au depus declarații fiind avertizați de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 312-313 Cod penal.

O astfel de abordare a problemei de drept nu poate fi susținută, deoarece la unele argumente invocate în apeluri nu s-a dat un răspuns argumentat, iar altele au fost ignorate în totalitate, nefiind redată în textul deciziei.

Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, a susținut poziția instanței de fond în ce privește aprecierea probelor, acceptând niște concluzii de ordin general, cu privire la conținutul declarațiilor reprezentantului părții vătămate, Borta G., a martorilor Mereacre A., Bivol I. și Postica G., fără a le da o apreciere prin prisma art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

Instanța de apel urma să analizeze, să aprecieze și să verifice fiecare probă în parte, să dezvăluie fiecare concluzie de acceptare sau respingere a probei, fapt ce nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Or, instanța de apel nu a înlăturat contradicțiile dintre declarațiile date de reprezentantul părții vătămate și concluziile din actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, nu a clarificat care este valoarea reală a prejudiciului cauzat și cui a fost acesta cauzat, dacă corespunde fapta constatată prin rechizitoriu și prin hotărârile instanțelor judecătorești cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților.

Instanța de apel urma să se pronunțe asupra fiecărui argument din apelurile declarate, în baza evaluării proprii și juste a probelor administrate în cursul urmăririi penale, a celor readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților, să rețină corect starea de fapt, vinovăția inculpaților și încadrarea juridică a faptelor comise de către aceștia.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, apelurile au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Ceresco Vitalie, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei au fost achitați de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

8.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, instanța de fond doar a enumerat probele administrate, însă nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpaților în rechizitoriu, nu a constatat cine este partea vătămată și care este valoarea bunurilor sustrase.

Potrivit Actului de constatare din 20 aprilie 2011, peștele ridicat de la inculpați era în stare de putrefacție și nu poate fi reținut ca fiind probat că a fost pescuit anume la 19 aprilie 2011, ora 15.30.

În același timp, S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de parte vătămată, nefiind confirmat că la data săvârșirii faptei deținea în folosință iazul.

Prin decizia din 09 iunie 2010, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a anulat adeverința de privatizare nr. 13/02 din 12 octombrie 2001, eliberată de Departamentul Privatizării și privatizarea de către S.A. „Pescăruș-Dănceni” a digului, canalelor de scurgere a apelor revărsate și întărirea pantei la heleșteul Suruceni și digului la heleșteul Suruceni nr. 2.

Astfel, S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu poate avea statut de parte vătămată.

Totodată, prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011, a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art. 114 alin. (5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Ermurachi A. constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Codul penal.

Anterior, la 05 mai 2011 prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat Ermurachi A. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 114 alin. (5) Cod contravențional și

supus amenzii, pe care acesta a achitat-o, temei de adoptare a hotărârii din 05 mai 2011 fiind procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011.

Anulând amenda stabilită prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 în baza art. 114 alin. (5) Cod contravențional, instanța de fond nu a anulat și hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 și procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi A..

Deci, instanța de apel a considerat, că inculpatul Ermurachi A. a fost pedepsit dublu, prin ce i s-a încălcat dreptul de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, în corespundere cu prevederile art. 22 Cod de procedură penală și art. 7 alin. (2) Cod penal.

Probele relevate în cuprinsul sentinței nu prezintă garanții de probare certă și concludentă a vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, motiv pentru care se impune achitarea lor conform prevederilor art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală.

9. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sîli Radu și de către reprezentantul părții vătămate SA „Pescăruș-Dănceni”, Bortă V..

9.1. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sîli Radu, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate și menținerea sentinței în privința inculpaților Ermurachi A. și Frunze A., rejudecarea cauzei în privința inculpatului Ceresco V. și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui să fie încetat, în legătură cu decesul.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, conform cărui rejudecarea cauzei de către instanțe de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță;

- instanța era obligată să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor, atât de învinuire, cât și cele de apărare. Toate probele se supun analizei, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de părți în ședință;

- vinovăția inculpaților a fost dovedită pe deplin prin probele administrate;

- instanța de apel incorect a apreciat probele acuzării, nu a evaluat multilateral și obiectiv declarațiile reprezentantului părții vătămate, Bortă G., a martorilor Postică G., Mereacre A., Bivol I. și Marin V., procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, plângerea părții vătămate S.A. „Pescăruș-Dănceni”, hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011 și decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011;

- decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010, prin care a fost anulată adevărul de privatizare a digului iazului Suruceni și Suruceni 1, nu are relevanță, aceasta atestând doar simplul fapt, că iazul Suruceni, pe parcursul anilor, a fost obiectul unor litigii civile și nu determină dreptul de proprietate al iazului;

- conform normelor Codului civil, dreptul de proprietate se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate aparține S.A. „Pescăruș-Dănceni”;

- faptul că pe parcursul anilor iazul Suruceni a fost obiectul unor litigii civile, nu acordă drept inculpaților de a pescui ilegal peștele din iaz, care este proprietate privată a S.A. „Pescăruș-Dănceni”;

- S.A. „Pescăruș-Dănceni”, fiind proprietar al iazului Suruceni, are dreptul constituțional la respectarea bunurilor sale proprietate privată, iar acțiunile inculpaților corect au fost încadrate în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, dar nu în baza art. 114 alin. (5) Cod contravențional;

- a fost confirmat că prin acțiunile ilegale ale inculpaților, din proprietatea S.A. „Pescăruș-Dănceni” a fost sustras pește, părții vătămate fiindu-i pricinuită o daună considerabilă, în sumă de 7.606,5 lei;

- este nefondată poziția apărării privind dubla condamnare, deoarece prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 28 iunie 2011 a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și anulată hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011, prin care Ermurachi A. a fost sancționat cu amendă în mărime de 100 unități convenționale, cu remiterea materialelor către Procuratura Ialoveni pentru verificarea faptului dacă în acțiunile lui Ermurachi A. nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) Cod penal, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011 a fost respins ca nefondat recursul lui Ermurachi A. declarat împotriva hotărârii Judecătorei Ialoveni din 28 iunie 2011;

- instanța de apel nu a respectat indicațiile Curții Supreme de Justiție formulate în decizia din 15 aprilie 2015 și s-a limitat la respingerea argumentelor acuzării fără a da apreciere probelor prezentate, care dovedesc vinovăția inculpaților, concluzia fiind una greșită, deși există o sentință de condamnare, în care instanța de fond, bazându-se pe aceleași probe, a argumentat detaliat vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate.

9.2. Reprezentantul părții vătămate SA „Pescăruș-Dănceni”, Bortă V., invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate și menținerea sentinței în privința inculpaților Ermurachi A. și Frunze A., rejudecarea cauzei în privința inculpatului Ceresco V. și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui să fie încetat, în legătură cu decesul.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele argumente:

- S.A. „Pescăruș-Dănceni” a suportat un prejudiciu material în sumă de 2.946,5 lei, calculat din cantitatea de pește sustras și un prejudiciu cauzat resurselor acvatice în sumă de 4.660 lei, calculat pe fiecare exemplar de pește, în baza anexei nr. 2 din Legea nr. 149 din 08 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura;

- potrivit depozițiilor inculpatului Ermurachi A. din 19 aprilie 2011, necunoscând că pescuitul în această perioadă este interzis, a mers la iazul Suruceni la pescuit cu undița electrică, unde a fost depistat de poliție;

- conform declarațiilor martorilor Mereacre A., Bivol I. și Postică G., inculpatul Ermurachi A. era pe iaz, într-o barcă, având la el o undița electrică. Acesta mergea cu undița prin apă, iar altă persoană aduna peștele și îl punea în barcă, o altă persoană era lângă automobilul de pe malul iazului;

- dat fiind că inculpații, la sustragerea peștelui au utilizat undița cu curent electric, peștele a doua zi deja nu mai corespundea cerințelor sanitare-veterinare pentru comercializare. Totodată, această metodă de pescuit are efecte negative foarte grave asupra florei și faunei;

- decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010, privind anularea adevărului de privatizare a digului iazului Suruceni și Suruceni 1, nu are relevanță, aceasta atestând doar că iazul Suruceni, pe parcursul anilor, a fost obiectul unor litigii civile și nu determină dreptul de proprietate al iazului;

- dreptul de proprietate, conform normelor Codului civil, se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate aparține S.A. „Pescăruș-Dănceni”, începând din 1995;

- faptul că pe parcursul anilor iazul Suruceni a fost obiectul unor litigii civile, nu acordă drepturi inculpaților de a pescui ilegal peștele din iaz, care este proprietate privată a S.A. „Pescăruș-Dănceni”;

- dreptul S.A. „Pescăruș-Dănceni” de a gestiona iazul Suruceni se confirmă și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2012, prin care a fost respinsă acțiunea Primăriei s. Suruceni împotriva S.A. „Pescăruș-Dănceni”, S.R.L. „Victoriaș”, intervenienți accesorii Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Funciare și Cadastru privind declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titlurilor de stat de folosință separată a apelor și a contractului de vânzare-cumpărare din 12 iunie 2006 și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07 aprilie 2004, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2004, Consiliul Primăriei s. Suruceni, r-nul 10 Ialoveni fiind obligat să restituie bazinul acvatic heleșteul Suruceni 2 în posesia S.A. „Pescăruș-Dănceni” cu înlăturarea obstacolelor;

- consiliul sătesc Suruceni, de mai multe ori a încercat să însușească ilegal terenul fondului apelor proprietate publică a statului;

- prin decizia nr. 04/02 din 19 martie 2001, privind trecerea în proprietatea publică a unității teritorial administrative a unor bunuri aflate pe teritoriul comunei Suruceni, consiliul a încercat să treacă în proprietate publică locală terenul subacvatic (terenul fondului apelor) al iazului Suruceni și al iazului Suruceni 2, iar prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 19 iulie 2004, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2005, a fost anulată decizia dată;

- inculpatul Ermurachi A. a recunoscut că a mers la pescuit cu permisiunea primarului, cunoștea că iazul este păzit și că iazul a fost obiect al litigiilor în perioada 2004 – 2013;

- în același timp, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile eliberat de OCT Ialoveni, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat pe numele S.A. „Pescăruș-Dănceni” de către Agenția Relații Funciare și Cadastru și titlul de folosire separată a apei eliberat de Agenția Apele Moldovei, confirmă că S.A. „Pescăruș-Dănceni” gestionează iazul Suruceni începând cu anul 1995;

- constatările instanței de apel sunt eronate și contrare situației reale, examinarea cauzei având loc cu încălcarea principiului independenței și imparțialității instanței de judecată;

- astfel, S.A. „Pescăruș-Dănceni”, fiind proprietar al iazului Suruceni, are dreptul constituțional la respectarea bunurilor sale proprietate privată;

- totodată, din conținutul contestației depusă de S.A. „Pescăruș-Dănceni” și din conținutul hotărârii Judecătoria Ialoveni din 28 iunie 2011 rezultă că s-a anulat hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011 prin care a fost amendat Ermurachi A. în baza art. 114 alin. (5) Cod contravențional.

10. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2016 au fost admise recursurile ordinare, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că, instanța de fond nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele apărării și versiunile inculpaților; nu a constatat fapta conform circumstanțelor invocate în rechizitoriu, în partea descriptivă a sentinței fiind indicat doar prejudiciul total de 7.606,5 lei, fără a fi specificat cuantumul de pește pe specii și costul unui kilogram, conform învinuirii formulate.

Faptul că sentința este neîntemeiată legal, a fost constatat și prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015, care, fiind irevocabilă, are puterea unui lucru judecat (pct. 6. din decizie).

Astfel, instanța de recurs a reținut că, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

A mai reținut instanța de recurs că, potrivit art. 414 alin. (1), (5), (6), 417 alin. (1) pct. 8), 419, 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Partea descriptivă a sentinței de achitare

trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza 12 în privința învinutului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenumului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Însă, instanța de apel, corect concluzionând că sentința este una neîntemeiată și rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct. 7. din decizie):

a) nu a indicat învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuiților a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor de drept pentru achitarea inculpaților.

Or, norma de drept invocată de instanța de apel - art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, nu prevede temeiuri pentru adoptarea unei sentințe de achitare;

b) nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele invocate în rechizitoriu, și motivele pentru care instanța a respins probele aduse în sprijinul acuzării;

c) conform procesului-verbal al ședinței de judecată (f. d. 20, vol. II), nu a verificat în ședința de judecată nici o probă, prin citirea și consemnarea lor în respectivul proces-verbal, dar și-a întemeiat concluziile pe asemenea probe, inclusiv pe declarațiile inculpaților, martorilor Postică G., Mereacre A., Bivol I., Marin V., Castraveț V. și Blanița V., probele scrise de la (f. d. 6, 13, 17, 22, 23, 31, 37, 164-169, vol. I);

d) a pronunțat o hotărâre neîntemeiată în privința inculpatului Ceresco V., procesul penal în privința acestuia urmând a fi încetat necondiționat în legătură cu decesul lui.

Or, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 2), 394 alin. (4), 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dacă a intervenit decesul inculpatului se adoptă o sentință de încetare a procesului penal. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal. Dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal

trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 13 decembrie 2016 au fost admise apelurile, casată sentința, inclusiv în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost încetat procesul penal de învinuire a lui Ceresco Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal în legătură cu decesul inculpatului.

A fost încetat procesul penal de învinuire a lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și liberați de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

A fost încetat procesul cu privire la acțiunea civilă înaintată de SRL „Pescăruș Dănceni” în partea înaintării pretențiilor către Ceresco Vitalie.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de SRL „Pescăruș Dănceni” către Ermurachi Andrei și Frunze Andrei privind repararea prejudiciului material.

A fost încasat în mod solidar din contul lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în beneficiul SRL „Pescăruș Dănceni” prejudiciul material în mărime de 7606, 5 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3800 lei.

11.1. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, din conținutul sentinței Judecătoria Ialoveni din 30 decembrie 2013 rezultă că instanța de fond în partea descriptivă a actului de dispoziție inițial nu a constatat fapta conform circumstanțelor invocate în rechizitoriu, fiind indicat doar prejudiciul total de 7606,5 lei, fără a fi specificat quantumul de pește pe specii și costul unui kilogram, conform învinuirii formulate.

Mai mult ca atât, prima instanță nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele apărării și versiunile inculpaților.

Instanța de apel a reținut că, Judecătoria Ialoveni, în sentința din data de 30 decembrie 2013, nu a constatat fapta comisă de inculpați, potrivit învinuirii aduse acestora potrivit învinuirii formulate.

Totodată, instanța de apel a conchis, ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99-101, 389, 394 Cod de procedură penală, de a înceta procesul penal de învinuire a lui Ceresco Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art.186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în legătură cu decesul acestuia. Totodată, a stabilit fapta comisă de inculpații, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, și a pune la baza actului de dispoziție emis probele cercetate în prima instanță și cadrul

instanței de apel, cărora le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpaților, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art.186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal - „tentativa de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Referitor la învinuirea adusă inculpaților, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în baza art. 27, art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, a indicat următoarele:

În acest sens, în ședința instanței de apel s-a stabilit că, la data de 19 aprilie 2011, aproximativ la ora 15:30, Ermurachi Andrei, împreună cu Frunze Andrei și Ceresco Vitalie, prin înțelegere prealabilă, având intenția sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe teritoriul iazului situat în sat. Suruceni, r. Ialoveni, care aparține la S.A. „Pescăruș Dănceni”, au împărțit între ei rolurile, conform cărora Ermurachi Andrei împreună cu Ceresco Vitalie cu ajutorul unei bărci de cauciuc de culoare verde au înotat pe iaz, unde folosind o undiță electrică la care era unit un acumulator puternic electric, au practicat pescuitul mai multor specii de pește.

Ulterior, ambii au ieșit din apă unde erau așteptați de Frunze Andrei, care tot acest timp s-a aflat pe malul iazului asigurând paza celor doi, totodată având grijă de automobilul ce-i aparține lui Ermurachi Andrei de model „Ford Scorpion”. Toți trei au încărcat peștele prins, barca și undița electrică cu tot cu acumulator în automobil, după ce au încercat să părăsească locul faptei. În acest timp, infractorii au fost depistați de către inspectorul piscicol al S.A „Pescăruș Dănceni”, Bivol Ion, la fața locului, care a anunțat colaboratorii de poliție și ca rezultat făptuitorii au fost reținuți și escortați la Comisariatul de Poliție Ialoveni.

Potrivit demersului reprezentantului întreprinderii piscicole S. A. „Pescăruș-Dănceni”, Bortă Ghenadie, din 25 octombrie 2011 cu nr. 9, conform prevederilor Legii nr. 149-XVI „privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura” din 08 iunie 2006, au fost efectuate calculele la speciile de pești pescuiți de către Ermurachi Andrei, Cerescu Vtalie și Frunze Andrei și anume :

- Sînger 18 ex.x 40 lei/ex=720 lei. 15,35 kg x 28 lei/kg=429,8 lei - Carp 130ex. x 40lei /ex =520 lei 19,5 kg x 70 lei/kg= 1365 lei - Cosaș 4 ex.x 80lei /ex =320 lei 1,8 kg x 65 lei/kg= 117 lei - Biban 4 ex. x 20lei /ex =80 lei 0,25 kg x 10 lei/kg= 2,5 lei - Caras 151 ex. x 20 lei /ex =3020 lei 39,7 kg x 26 lei/kg=1032,2 lei.

În așa mod, S.A „Peșcăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 7606,5 lei.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, nu și-au recunoscut vina, vinovăția inculpaților, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, se confirmă

și prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate, SA „Pescăruș-Dănceni”-Bortă Ghenadie, date în cadrul primei instanțe;

- declarațiile martorului Sinița Ana, date în ședința instanței de apel;

- declarațiile martorului Postică Ghenadie, date în prima instanță;

- declarațiile martorului Mereacre Alexandru, date în prima instanță;

- declarațiile martorului Bivol Ion, date în prima instanță;

- declarațiile martorului Marin Valeriu, date în prima instanță;

- declarațiile martorului Castraveț Victor, date în prima instanță;

- declarațiile martorului Blanița Vasile, date în prima instanță;

La fel, instanța de apel a mai menționat că, vinovăția inculpaților, suplimentar la declarațiile reprezentantului părții vătămate și a martorilor audiați, și-a găsit confirmare prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și administrate în ședința de judecată a instanței de apel și anume:

- procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, conform căruia Ermurache Andrei la data de 19 aprilie 2011, ora 12.00-16.00, la iazul din s. Suruceni a pescuit cu utilizarea curentului electric (f. d. 17, vol. I);

- act de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, prin care a fost efectuată evaluarea produselor piscicole care au fost ridicate de către inspectorii piscicoli de la persoanele fizice (braconieri) în următoarea cantitate: pește caras - 40,5 kg, pește fitofag - 13,3 5 kg, pește carp alb - 19,5 kg, biban - 0,250 kg, carp de amur - 1,8 kg, iar în total 75, 4 kg (f. d. 37, vol. I);

- plângerea părții vătămate, SA „Pescăruș-Dănceni”, care a depus plângere la CPR Ialoveni, precum că la 19 aprilie 2011, ora 15.30, a fost prins în flagrant delict la furat pește dl Ermurache Andrei, ajutat de alte două persoane, utilizând o barcă de cauciuc și o undiță electrică, asamblată cu acumulator, cauzându-i o paguba materială estimată la suma de 7606,5 lei (f. d. 13, vol. I);

- Hotărârea Judecătorei Ialoveni nr. 5CPR-48/2011 din 28 iunie 2011, menținută prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011, conform căreia a fost admisă contestația SA „Pescăruș Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art. 114(5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Emurache Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal (f. d. 23, vol. I).

De asemenea în cadrul ședinței instanței de apel a fost cercetat în calitate de probă din partea apărării nota informativă eliberată de șeful adjunct al Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni, Palade A., prin care s-a indicat că „conform normelor sanitare veterinare Legea 221 din 19 octombrie 2007, termenul de comercializare a peștelui proaspăt constituie 24 ore, dar a peștelui viu constituie 72 ore. Peștele cu simptomele expuse în actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore.”

Totodată, instanța de apel menționat că, ca urmare din declarațiile martorilor, Postica Ghenadie, Mereacre Alexandru, Bivol Ion, Marin Valeriu,

care sunt martori oculari ai comiterii infracțiunii incriminate inculpaților, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, rezultă că aceștia au văzut o barcă în care se aflau două persoane (Ermurachi Andrei și Ceresco Vitalie) care pescuiau, iar pe mal îi aștepta o altă persoană (Frunze Andrei). Au așteptat aproximativ o oră ca aceste persoane să iasă la mal, au văzut cum ei au pus peștele în mașină. Din trei persoane l-au recunoscut doar pe inculpatul, Ermurachi Andrei. Aceste trei persoane s-au urcat în automobil și au încercat să fugă, însă au fost stopați, a deschis portbagajul unde au fost depistate luntrea, undița și peștele. După aceasta cu toții au mers la CPR Ialoveni unde au numărat peștele și s-a întocmit actul.

Totodată, martorul, Marin Valeriu, care este colaborator al CPR Ialoveni a explicat că, la data de 19 aprilie 2011 fiind în serviciu la CPR Ialoveni, a fost anunțat telefonic că în coada iazului s. Suruceni au fost observate niște persoane care prind pește. Deplasându-se la fața locului, Bivol Ion a rămas la dambă, iar el cu Mereacre Alexandru au mers în coada iazului și s-au pus cu mașina după niște copaci și așteptau. Între timp Mereacre Alexandru a fost telefonat de Bivol Ion care i-a comunicat că persoanele date s-au urcat într-un automobil și s-au pornit spre dambă. S-au deplasat și ei în acel loc unde a observat un automobil de model „Ford”, de culoare gri sau albastră și care l-au stopat. La volanul automobilului se afla Ermurache Andrei, iar pe bancheta din față și din spate erau câte o persoană. Au verificat unitatea de transport și în portbagaj a fost depistate 2 sau 3 genți în care se afla pește de diferite specii, o pereche de cizme de cauciuc, iar în salon era o barcă din cauciuc, un acumulator de automobil și o undiță electrică. Cu toții au mers la CPR Ialoveni, unde au cântărit și numărat peștele și s-au întocmit documentele necesare, a fost informat proprietarul, întocmit procesul-verbal și acele trei persoane au dat explicații. Totodată, din declarațiile martorului rezultă că inculpatul, Ermurachi Andrei, a explicat că a prins pește în s. Suruceni cu acordul primarului din sat.

Astfel, în ședința de judecată din probele administrate și cercetate conform principiilor procesului-penal, inclusiv principiul nemijlocirii, instanța de apel a conchis că s-a probat luarea ilegală și gratuită din proprietatea SA „Pescăruș Dănceni” a peștelui și anume a 18 exemplare de pește de specie „Sînger”, 13 exemplare de „Carp”, 4 exemplare de „Cosaș”, 4 exemplare de „Biban” și 151 exemplare de „Caras”.

La acest capitol, instanța de apel a considerat nefondate alegațiile apelantului - avocatului, Gîlcă Ilie, precum și versiunea înaintată de inculpați, precum că peștele care a fost depistat în automobilul inculpatului, Ermurachi Andrei, a fost procurat de pe traseu.

Or, din probele acumulate la cauza penală, inclusiv din declarațiile martorilor Postica Ghenadie, Mereacre Alexandru, Bivol Ion, Marin Valeriu, care au văzut momentul de sustragere a peștelui din iazul ce aparține SA „Pescăruș Dănceni”.

Ca urmare, urmează a fi apreciate critic declarațiile martorului apărării, Castraveț Victor, care a comunicat că i-a văzut pe inculpați cumpărând pește între satele Suruceni și Nimoreni, deoarece acestea sunt combătute prin celelalte probe administrate în ședința instanței de apel.

Totodată, vinovăția inculpaților, în comiterea faptei de tentativă de furt rezultă și din declarațiile martorului, Blanița Vasile, care la data comiterii infracțiunii deținea funcția de Primar în s. Suruceni, care a comunicat că în perioada de paște a anului 2011, adică în perioada comiterii infracțiunii, a fost telefonat de către inculpatul, Ermurache Andrei, și întrebat cui aparțin iazurile, la care ultimul i-a comunicat că este Decizia Curții Supreme de Justiție prin care a fost anulată privatizarea de către SA „Pescăruș Dănceni” și iazul a trecut în proprietatea primăriei. Totodată, acesta a comunicat că, inculpatul, Ermurachi Andrei, a încercat să pescuiască pește de la iazul ce aparținea SA „Pescăruș Dănceni”, dar barca s-a răsturnat și nu a fost posibil.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că din declarațiile martorilor, inclusive a colaboratorului de poliție, Marin Valeriu, rezultă că, în momentul când a fost prins în flagrant delict, inculpatul, Ermurachi Andrei, nu a declarat ca peștele este cumpărat, încercând să se eschiveze de la faptele comise invocând Decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010 și a apelat la ajutorul Primarului s. Suruceni, precum că li s-a permis să pescuiască pește din acest iaz. Tocmai din acest fapt, ca urmare a depistării comiterii infracțiunii, toate persoanele prezente la fața locului s-au deplasat mai întâi la Primărie apoi la Comisariatul de Poliție după care la Direcția Raională Sanitar Veterinară și pentru siguranța Produselor de Origine Animală, fapt recunoscut de toate părțile în proces.

Totodată, instanța de apel a notat că, deși inculpații au fost observați de către martorii, Mereacre Alexandru, Postică Ghenadie, Bivol Ion și Marin Valeriu, în momentul săvârșirii sustragerii, inculpații, erau convingși că cele săvârșite de ei rămân neobservate. Acest fapt rezultă și din aspectul că inculpații în prealabil și-au împărțit rolurile iar, inculpatul Frunze Andrei, a rămas la malul iazului anume pentru a asigura modul ascuns de comitere a infracțiunii de furt.

La fel, instanța de apel a reținut că, în speță acțiunea a fost comisă în coautorat de inculpații Ermurachi Andrei, Frunze Andrei și Ceresco Vitalie.

În ceea ce privește circumstanța agravantă indicată la lit. d) alin. (2) al art. 186 Cod penal, instanța de apel a reținut că în virtutea prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A mai indicat instanța de apel că, luând în considerație venitul părții vătămate și valoarea daunei cauzate, prin însușirea ilegală în speță se atestă cauzarea părții vătămate, SA „Pescărușul Dănceni”, a unui prejudiciu considerabil.

Totodată, instanța de apel a respins alegațiile, apelanților precum că SA „Pescăruș Danceni” nu are statut de victimă, deoarece iazul ar aparține Primăriei s. Suruceni.

Or, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2012, a fost respinsă acțiunea Primăriei s. Suruceni împotriva SA „Pescăruș-Dănceni”, SRL „Victoriaș”, intervenienți accesorii, Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Fundare și Cadastru, cu privire la declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titlurilor de stat de folosință separată a apelor și a contractului de vânzare-cumpărare din 12 iunie 2006.

Iar prin Hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 07 aprilie 2004, menținută prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 14 octombrie 2004 (f. d. 180, vol. I), Consiliul Primăriei s. Suruceni, raionul Ialoveni, a fost obligat să restituie bazinul acvatic heleșteu Suruceni 2 în posesia SA „Pescăruș-Dănceni” cu înlăturarea obstacolelor.

Decizia Colegiului Civil al Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010 la care fac trimitere inculpații atestă doar faptul că iazul din s. Suruceni pe parcursul anilor a fost obiectul unor litigii civile, însă acest act de dispoziție nu determină dreptul de proprietate a iazului s. Suruceni, or, peștele aflat în el, la acel moment era proprietatea SA „Pescăruș-Dănceni”.

Dreptul de proprietate, conform normelor Codului civil, se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform extrasului din registrul bunurilor imobile anexat la materialele cauzei (f. d. 32, vol. I), se confirmă că dreptul de proprietate al iazului Suruceni aparține SA „Pescăruș-Dănceni”.

Faptul, că pe parcursul anilor iazul Suruceni a fost obiectul unor litigii civile, nu a oferit dreptul inculpaților, Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, de a sustrage peștele din iazul ce aparține cu drept de proprietate privată SA „Pescăruș-Dănceni”.

Totodată, la acest capitol, instanța de apel a respins și alegațiile apelantului, avocatului Arhiliuc Ion, precum că acțiunile inculpaților urmau a fi calificate în baza art. 234 Cod penal „îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vânatul sau cu alte exploatări ale apelor”.

În acest sens instanța de apel a indicat, că componența de infracțiune prevăzute la art. 234 Cod penal este incidentă doar în cazul în care pescuitul are loc într-un obiect acvatic piscicol ce aparține statului sau unităților administrative locale.

Dat fiind faptul că obiectul material al acestei infracțiuni îl constituie peștii sau alte organisme acvatice care alcătuiesc fondul piscicol.

Ca urmare, luând în considerație în speță s-a constatat că în momentul comiterii infracțiunii iazul aparținea părții vătămate, SA „Pescăruș Dănceni”, organul de urmărire penală în mod corect a încadrat fapta acestora în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, infracțiuni contra patrimoniului și nu infracțiuni ecologice.

La fel, este lipsită de suport juridic și argumentele apelanților, avocaților, Gîlcă Ilie și Arhiliuc Ion, precum că în speță s-a încălcat - dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, față de inculpatul Ermurachi Andrei.

Astfel, instanța de apel a notat că, la data de 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în

baza art. 114 alin. (5) Cod Contravențional pentru faptul că la data de 19 aprilie 2011, ora 12.00-16.00, la iazul din s. Suruceni a pescuit cu utilizarea curentului electric (f. d. 17, vol. I).

Prin hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat din data de 05 mai 2011, Ermurachi Andrei a fost sancționat în baza art. 114 alin. (5) Cod contravențional cu amendă în mărime de 100 u.c. (f. d. 21, vol. I), pe care inculpatul a achitat-o în aceeași zi (f. d. 22, vol. I), ceea ce confirmă odată în plus, recunoașterea faptului că a sustras peștele din iazul ce aparține SA „Pescăruș Dănceni”.

Totodată, instanța de apel a reținut că în baza hotărârii Judecătorei Ialoveni nr. 5 CPR-48/2011 din 28 iunie 2011, menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011, a fost admisă contestația SA „Pescăruș Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art. 114 alin. (5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Ermurachi Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal (f. d. 23, 25, vol. I).

Ca urmare în speță nu s-a încălcat principiul non bis in idem față de inculpatul Ermurachi Andrei.

Instanța de apel a accentuat că în speță, în privința inculpatului Ermurachi Andrei, nu există o hotărâre definitivă de condamnare pentru aceeași faptă, dat fiind faptul că hotărârea Inspectoratului Ecologic a fost anulată.

Mai mult, deși în hotărârea Judecătorei Ialoveni s-a indicat că se anulează amenda stabilită lui Ermurachi Andrei, în decizia Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău care poartă caracter definitiv și care nu a fost contestată de părți prin intermediul căilor extraordinare de atac s-a specificat că prin hotărârea din data de 28 iunie 2011 s-a anulat anume hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011 care și produce efecte asupra lui Ermurachi Andrei. Astfel este nefondat și argumentul apelanților precum că dat fiind că în hotărâre nu s-a indicat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a hotărârii agentului constator atunci rezultă că acestea au rămas valabile.

De asemenea instanța de apel a respins în calitate de probă nota informativă eliberată de șeful adjunct al Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni, A. Palade, prin care s-a indicat că peștele cu simptomele expuse în Actul de Constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore.

Or, după cum rezultă din înscrisul respectiv, comisia nu a văzut peștele stabilind concluzia în baza unui act.

În plus, în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că după constatarea infracțiunii peștele care constituie obiectul prezentei infracțiuni, a fost purtat timp de mai bine de o jumătate de zi în portbagajul automobilului la Primăria s. Suruceni, apoi la Comisariatul de Poliție Ialoveni, apoi la Direcția Raională Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală, în condiții nespecifice pentru păstrarea peștelui și la o temperatură mai înaltă decât în aer. Mai mult decât atât, instanța de apel a reținut că peștele sustras a

fost prins cu o undiță electrică, care duce la distrugerea faunei și respectiv la alterarea acestuia.

Faptul păstrării peștelui până la examinarea acestuia de către specialiștii, Direcția Raională Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală în condiții contrare normelor sanitare veterinare a fost indicat și în Actul de Constatare nr. 27 din data de 20 aprilie 2011.

Mai mult din declarațiile martorului, Sinița Ana, angajată în cadrul, Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni rezultă că peștele poate ajunge în starea indicată în actul de constatare dacă este păstrat în condiții insalubre și la temperaturi înalte, circumstanțe prezente în speță.

Ca urmare, instanța de apel a respins argumentele avocatului Arhiliuc Ion, care a afirmat că în cauza penală dată nu s-a probat că peștele depistat în automobilul inculpatului Ermurachi Andrei, este peștele sustras din iazul SA „Pescăruș Dănceni”. Or, faptul comiterii infracțiunii rezultă din totalitatea mijloacelor de probă prezente la dosar, fapta fiind constatată imediat comiterii acesteia.

Totodată, instanța de apel a respins și alegațiile apelantului, avocatului Arhiliuc Ion, precum că învinuirea adusă inculpaților nu este una precisă.

Față de cele ce preced, instanța de apel a considerat că faptele incriminate inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, prin rechizitoriu, corespund rigorilor legale, învinuirea fiind clară, precisă și corespunde rigorilor art. 296 Cod de procedură penală.

În același context, în ședința instanței de apel s-a stabilit că diferența unor specii din rechizitoriu și actul de constatare din data de 20 aprilie 2011 se datorează faptului existenței mai multor denumiri a acestora atât uzuale, cât și științifice. Astfel încât prin denumirea de pește „Sînger” s-a avut în vedere specia de „Fitofag” iar prin denumirea de „Cosaș” s-a avut în vedere specia de pește „Amur”.

Totodată, în cadrul examinării cauzei penale în instanța de apel, s-a stabilit că ca urmare a comiterii infracțiunii peștele a fost numărat și cântărit fapt confirmat de reprezentantul părții vătămate și colaboratorul de poliție a CPR Ialoveni, Marin Valeriu.

Referitor la prejudiciul cauzat părții vătămate SA „Pescăruș Dănceni”, instanța de apel a reținut că acesta a fost determinat în acord cu prevederile anexei nr. 2 al Legii fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149-XVI din 08 iunie 2006, cât și în baza prețului mediu pe piață a peștelui la data comiterii infracțiunii.

La fel, instanța de apel a respins alegațiile, avocaților, Gîlcă Ilie și Arhiliuc Ion, precum că, instanța de fond n-a dat apreciere declarațiilor inculpatului, Ermurachi Andrei, cu privire la presiune psihologică a poliției asupra lui ca să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție și să achite amenda, în cauza contravențională.

Or, aceste afirmații poartă un caracter pur declarativ, nefiind invocate pe parcursul procesului penal. Mai mult, după cum rezultă din materialele dosarului penal, inculpatul Ermurachi Andrei, și nici avocații acestuia nu au depus careva plângeri asupra acțiunilor colaboratorului de poliție.

Astfel, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal a fost stabilită fără echivoc.

Totodată inculpații Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, urmează a fi liberați de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție.

Instanța de apel a reținut că inculpații Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, au comis faptele imputate la data de 19 aprilie 2011. Astfel, luând în calcul prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, s-a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 19 aprilie 2016.

De asemenea instanța de apel a reținut că, partea vătămată SA „Pescăruș Dănceni”, a înaintat acțiune civilă, la faza judecării cauzei către inculpații, Ermurachi Andrei, Ceresco Vitalie și Frunze Andrei, în care au solicitat încasarea din contul acestora în mod solidar a prejudiciului material suportat ca urmare a comiterii infracțiunii în mărime de 7606, 50 lei cât și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3800 lei, pretenții pe care instanța de apel le-a considerat întemeiate și care urmează a fi admise.

12. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei și avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei. Decizia în partea încetării procesului penal în privința lui Ceresco Vitalie n-a fost atacată.

13.1. Avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei, declarând recurs la 14 ianuarie 2017, în termen, a solicitat admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate pe caz, însă nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării; nu a constatat în fapt cine este partea vătămată și care este valoarea bunurilor sustrate;

- aceste circumstanțe, fiind de natura elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) Cod penal, dar nefiind statuate, a generat condamnarea inculpaților pe presupuneri, adică neîntemeiat. Astfel că, probele administrate la dosar nu demonstrează valoarea reală prejudiciului cauzat în tentativa de sustragere a peștelui, cât și nu a fost determinată partea vătămată, circumstanțe, fiind de natura elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) Cod penal;

- în decizie se invocă prejudiciul total de 7606 lei și 50 bani, fără a fi specificat quantumul de pește pe specii și costul unui kg. Mai mult, nu este clar formarea acestui prejudiciu, or în această sumă este inclus atât prețul comercial al cantității peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat;

- potrivit explicației lui Bortă Ghenadie, peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, polițistului Marin V. și inspectorului piscicol (f. d. 31, vol. I), fapt confirmat repetat în instanța de apel însă, din actul

de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011 rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii date. Actul de constatare fiind întocmit doar în prezenta inspectorilor piscicoli Mereacre Alexandru, Postica Gh., Grosu Gh. (f. d. 37, vol. I);

- din conținutul actului de constatare nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, fiind indicate doar kilogramele de fiecare specie, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Bortă Gh. se indică că SA „Pescăruș Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606,5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat, cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte (f. d. 6, vol. I). Iar în cadrul ședinței instanței de apel Bortă Ghenadie a indicat că prejudiciul material în urma sustragerii este de 2946,5 lei, preț raportat în kilograme, iar suma de 4660 lei reprezintă dauna ce ține de resursele acvatice;

- conform actului de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, s-a constatat: „rigiditatea musculară dispărută, ochii înfundați în orbite, cu corneea mată, bronhiile de culoare murdară, acoperite cu mucus abundent, cu miros de putrefacție. Pielea și solzii acoperite de mucus urât mirositor, solzii întunecați și se desprind cu ușurință. Musculatura moale, desprinsă de oase de culoare cenușie, murdară. Vîscurile hidrolizate cu miros alterat, cu lichid tulbure, murdar, urât mirositor.” Respectiv, potrivit actului de constatare s-a stabilit că peștele ridicat de la inculpați este în stare de putrefacție și nu poate fi reținut ca fiind probat că peștele depistat la ultimii a fost pescuit anume la data de 19 aprilie 2011, ora 15.00;

- nevinovăția inculpatului Frunze Andrei se mai dovedește și prin Nota informativă a Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Ialoveni din 28 noiembrie 2016 prin care s-a concluzionat: că conform normelor sanitare veterinare Legea 221 din 19 octombrie 2007 termenul de comercializare a peștelui proaspăt constituie 24 ore, dar peștelui viu constituie 72 ore. Peștele cu simptomele expuse în Actul de Constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore. Această probă confirmă categoric că dacă peștele era prins din iaz la data de 19 aprilie 2011, aproximativ la or 15:30, conform rechizitoriului, atunci termenul de comercializare ca pește viu constituia 72 ore, adică 3 zile. Deci, în decurs de trei zile peștele viu prins din iaz nu poate să ajungă la stadiul de putrefacție. Astfel, acest pește nu era prins viu din iaz, dar procurat de pe traseu, astfel că martorii apărării au făcut declarații veridice concludente și pertinente, care resping declarațiile false a martorilor acuzării;

- SA „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de parte vătămată în cauza dată, or, nu a fost demonstrat prin probe concludente și pertinente că la data săvârșirii faptei 19 aprilie 2011, SA „Pescăruș-Dănceni” deținea în folosință iazul;

- prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 Ermurachi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 114 alin. (5) Cod contravențional și supus amenzii - 100 u.c, amendă pe care Ermurachi Andrei a achitat-o (f. d. 22, vol. I). Ca temei de adoptare a hotărârii a fost procesul-verbal cu privire la contravenție

din 19 aprilie 2011. Anulând amenda stabilită prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 în baza art. 114 alin. Cod contravențional instanța de fond nu a anulat însăși hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 și procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei.

13.2. Avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, declarând recurs la 10 februarie 2017, în termen, a solicitat admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului, invocând teme de drept pct. 6), 8), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării, a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și, pe cale de consecință a menținut greșit sentința de condamnare a inculpatului, și anume asupra motivului *„de către colaboratorii poliției asupra lui Ermurachi A. a fost aplicată presiunea psihologică cu scopul de a-l determina pe acesta de a semna procesul - verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011; potrivit sentinței de condamnare a celor trei inculpați, prima instanță contrar normelor imperative a art.96 CPP (circumstanțele care urmează să fie dovedite în procesul penal), n-a dovedit „caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune” - alin. (1) pct. 4) art.96 Cod de procedură penală”;*

- rechizitoriul nu conține date precise cu privire la constatarea - „caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune” - alin. (1) pct. 4) art. 96 Cod de procedură penală, astfel că această gravă eroare de drept nu mai poate fi corectată nici de către instanța de apel, în cazul în care procurorul n-a modificat învinuirea formulată celor trei inculpați la judecarea cauzei în prima instanță;

- instanța de apel, a "reparat grava eroare de drept" menționată nu numai de avocat, dar și de instanța de recurs, - prin *depășirea limitelor învinuirii și agravării situației inculpaților, respectiv prin încălcarea dreptului la apărare*, astfel că toate lipsurile din formularea învinuirii incriminate celor trei inculpați, a reparat-o în defavoarea acestora, adică a completat acuzațiile imprecise incriminate inculpaților;

- instanța de apel a complet vădit ilegal lipsurile din rechizitoriu în susținerea părții acuzării, cu frazele: *„prin denumirea de pește „Sînger” s-a avut în vedere specia de „Fitofag” iar prin denumirea de „Cosaș” s-a avut în vedere specia de pește „Amur”...”; „ ... că s-a probat luarea ilegală și gratuită din proprietatea SA „Pescăruș Dănceni” a peștelui și anume a 18 exemplare de pește de specie „Sînger”, 13 exemplare de „Carp”, 4 exemplare de „Cosaș”, 4 exemplare de „Biban” și 151 exemplare de „Caras ” ”;* prejudiciul a fost determinat în acord cu prevederile Anexei nr. 2 al Legii fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149-XVI din 08 iunie 2006, cât și în baza prețului mediu pe piață a peștelui la data comiterii infracțiunii.”;

- procedura în cauza dată nu a fost echitabilă, fiind astfel încălcat articolul 6 al Convenției Europene, prin nerespectarea dreptului la un proces echitabil,

încălcarea principiilor prezumției nevinovăției, contradictorialității, egalității armelor și motivarea insuficientă a deciziei de condamnare;

- instanța de apel, în sensul art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, a comis o eroare gravă de fapt, prin stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora;

- Actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011 de evaluare a produselor piscicole, confirmă categoric că dacă peștele era prins din iaz la data de 19 aprilie 2011, aproximativ la ora 15.30, conform rechizitoriului, atunci termenul de comercializare ca pește viu constituia 72 ore, adică 3 zile. Adică, în decurs de trei zile peștele viu prins din iaz nu poate să ajungă la stadiul de putrefacție;

- instanța de apel a trecut cu vederea și a lăsat fără careva apreciere explicația lui Bortă Ghenadie din 28 octombrie 2010, în care se indică că peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, polițistului Marin V. și inspectorului piscicol (f. d. 31, vol. I), însă, din actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011 (f. d. 37, vol. I) rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii date;

- din conținutul actului nominalizat nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat, precum și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Bortă Gh. (f. d. 6, vol. I) se indică că SA „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606,5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte;

- dacă procurorul a considerat că fapta contravențională prevăzută de art. 114 alin. (5) Cod contravențional (*pentru care inculpatul a fost sancționat*), Pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a substanțelor otrăvitoare, narcotice sau reactive de orice fel, este una penală, atunci urma să se conducă de prevederile art. 116 Cod penal - *calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre normele generale și cele speciale*, astfel să califice fapta în norma specială art. 234 Cod penal - *îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vânatul sau cu alte exploatări ale apelor, cu utilizarea substanțelor explozive și otrăvitoare sau a altor mijloace de nimicire în masă a faunei*.

14. Procurorul și reprezentantul părții vătămate SA „Pescăruș-Dănceni” – Bortă Ghenadie, prin referințele depuse au solicitat declararea inadmisibilității recursurilor pe motiv, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți și că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția privind încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpaților și încetarea procesului penal.

15. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Potrivit prevederilor art. 436 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărârii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, *pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce

împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Reieșind din criticile recursului, invocate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume care relevă faptul că: *"instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția"*, Colegiul penal menționează că, instanța de apel, în decizia pronunțată la 13 decembrie 2016, nu a îndeplinit indicațiile deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2016, precum și a deciziei precedente, emise de instanța de recurs ordinar, și anume din 07 aprilie 2015, care, potrivit alin. (2) al art. 436 Cod de procedură penală *„sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului"*.

Potrivit acestor decizii ale Curții Supreme de Justiție la rejudecarea cauzei instanța de apel urma să *aprecieze fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, și motivele pentru care instanța a respins probele aduse în sprijinul acuzării.*

Colegiul lărgit menționează că, deși cauza a fost trimisă la rejudecare cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a omis să înfăptuiască verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs, pe care urma să le corecteze prin rejudecarea acesteia.

Analizând partea motivantă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 Colegiul lărgit conchide că aceasta nu cuprinde motivarea concluziilor instanței de apel, formate în rezultatul verificării sentinței atacate, în raport cu motivele invocate de apelanți și probele din dosar, reieșind din indicațiile formulate de către instanța de recurs. Or, după cum s-a specificat expres anterior în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015, *în partea descriptivă a sentinței se invocă doar prejudiciul total de 7606 lei și 50 bani, fără a fi specificat cuantumul de peste pe specii și costul unui kg. Mai mult, nu este clar formarea acestui prejudiciu, or, în această sumă este inclus atât prețul comercial al cantității peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat. La fel, instanța de apel a trecut cu vederea și a lăsat fără careva apreciere explicația cet. Bortă Ghenadie din 28 octombrie 2010, în care se indică că peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, polițistului Marin V. și inspectorului piscicol, însă din actul de constatare nr. 27 din 20 aprilie 2011, rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii date. Mai mult ca atât, din conținutul actului nominalizat nu rezultă*

că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat, precum și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Bortă Gh., se indică că SA „Pescăruș – Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606, 5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat, cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte.

Instanța de apel, în textul deciziei atacate a constatat săvârșirea infracțiunii incriminate inculpaților așa cum aceasta este indicată în rechizitoriu, fără a respecta indicațiile instanței de recurs, care a menționat că în speță în învinuirea înaintată inculpaților valoarea prejudiciului este indicată contradictoriu. Astfel, eroarea de drept sesizată de instanța de recurs nu a fost exclusă de către instanța de apel la rejudecarea cauzei, dar a fost repetată de către aceasta, iar valoarea prejudiciului pretins cauzat prin infracțiune așa și n-a fost clar constatat.

De asemenea instanța de recurs ordinar anterior în indicațiile sale a menționat că, instanța de apel în decizia adoptată a menționat hotărârea Judecătorei Ialoveni nr. 5 CPR – 48/2011 din 28 iunie 2011, ca probă care confirmă vinovăția inculpaților, fără a supune unei analize minuțioase textul acestei hotărâri din care rezultă că instanța a admis contestația SA „Pescăruș Dănceni” și a anulat numi amenda aplicată lui Ermurachi A., dar nu și hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011.

Ținând cont de cele indicate supra, Colegiul lărgit statuează că, instanța de apel a ignorat indicațiile instanței de recurs la rejudecarea acestei cauze, încălcând prevederile art. 436 Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel, în mod repetat, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, acceptând niște concluzii de ordin general, privitor la vinovăția lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei de cele incriminate prin rechizitoriu.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul lărgit conchide că instanța de apel a adoptat o hotărâre nemotivată, contrar prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

De asemenea Colegiul lărgit consideră lipsită de careva motivare indicarea în textul recursului declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei a invocării temeiului de casare prevăzut la *pct. 12)* alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, de aceea Colegiul lărgit nu se va expune asupra acesteia.

Prin urmare Colegiul lărgit consideră, că erorile procesuale admise de către instanța de apel, cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) *pct. 6)* Cod de procedură penală și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în privința lui Ermurachi Andrei Grigorii și Frunze Andrei Gheorghii de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 și 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, cu respectarea indicațiilor

expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015 și din 28 iunie 2016 și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

16. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare, declarate de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei și de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 privindu-i pe **Ermurachi Andrei XXXXXX** și **Frunze Andrei XXXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **25 august 2017**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Filincova Svetlana

Bejenaru Iurie

Druță Ion

Craiu Nicolae